

Ulica Łazienna

Czerwony Spichlerz - Dom Eskenów - ul. Łazienna 16

[1]

Czerwony Spichlerz to dawny pałac Eskenów, zamożnej toruńskiej rodziny kupieckiej. Pochodzi z końca XIV w., a przebudowany został w drugiej połowie XVI w. Z tego okresu zachował się wspaniały portal z piaskowca oraz szereg innych ozdobnych elementów widocznych na elewacji bocznej spichlerza, które przypisuje się gdańskiemu rzeźbiarzowi Wilhelmowi van den Blockowi. W XIX w. przeprowadzono przebudowę pałacu i sąsiednich budynków na jeden duży spichlerz. Nazwa zabytku wiąże się z jego czerwonym kolorem pochodzącym z XIX w. Obecnie mieści się w nim oddział Muzeum Okręgowego w Toruniu.

Kolegium Jezuickie

[2]

Na skrzyżowaniu ul. Łaziennej oraz ul. św. Jana wznosi się potężny gmach dawnego kolegium jezuickiego, który zbudowany został w końcu XVII w. przez jezuitów, sprowadzonych do Torunia w 1596 r. W tym miejscu w średniowieczu mieściła się szkoła staromiejska, do której przypuszczalnie uczęszczał późniejszy wielki astronom Mikołaj Kopernik. W XVII w. fasada budynku ozdobiona była bogatą dekoracją sztukatorską tak charakterystyczną dla epoki baroku. W 1724 r. przy tym budynku rozegrały się tragiczne w skutkach wydarzenia zwane "tumultem toruńskim". Po kasacie zakonu jezuitów w 1773 r. kolegium przestało działać, a wielki budynek przeszedł w ręce duchowieństwa świeckiego. Po II rozbiórze (1793 r.) gmach kolegium zamieniony został na koszarę pruskie. Usunięto z niego bogatą sztukaterię i położono nowe tynki oraz zmieniono całkowicie elementy ozdobne gmachu. Podczas remontu w 1972 r. ponownie usunięto stare tynki wraz z ozdobami klasycystycznymi i zastąpiono je nowymi, które wokół okien i na narożach nawiązywać mają do tradycji barokowych. Obecnie mieści się tu Studium Medyczne.

Kamienica - ul. Łazienna 18 i 20

[3]

Pod nr 18 wielka pięcioosiowa kamienica o fasadzie XIX-wiecznej. Mieściła się w niej loża masońska "Pod Pszczelim Ułem" (Zum Bienenkorb), która powstała w grudniu 1793 r. Należała do Wielkiej Loży Krajowej w Berlinie. Po likwidacji loży w 1937 r. budynek przeszedł na własność parafii kościoła św. Janów. Obecnie mieści się tu Kuria Diecezji Toruńskiej. Pod nr 20 kamienica neoklasycystyczna z końca XIX w. W tym domu odpoczywał Ojciec Święty Jan Paweł II podczas swego pobytu w Toruniu 7 czerwca 1999 r. Z tego powodu budynek określany jest jako "Dom Papieża".

Kamienica - ul. Łazienna 22

[4]

Jest to jak dotychczas najpiękniejsza kamienica w Toruniu. To jedyna albo jedna z niewielu średniowiecznych kamienic w Polsce z bardzo bogatym zdobnictwem na fasadzie, we wnętrzu i pozostałych pomieszczeniach w oficynie. Ślady, i to dobrze zachowane, widoczne są dosłownie we wszystkich pomieszczeniach na wszystkich kondygnacjach. Kamienica jest trójosiowa, z fasadą gotycką do drugiego piętra, z malowidłami geometrycznymi nad oknami i w blendach. Zachowano tu szczyt barokowy, aby podkreślić znaczenie dziedzictwa okresu, który pozostawił trwałe ślady w toruńskiej architekturze.

Kamienica - ul. Łazienna 26

[5]

Rodowód tej kamienicy sięga średniowiecza. Przechodziła różne przebudowy, by wreszcie w końcu

XIX w. otrzymać obecną fasadę. zachował się tu jeden z piękniejszych portali barokowych, reprezentujący typ odmienny od tych, jakie w tym okresie powstały w naszym mieście. Został on umieszczony w prostokątnej wnęcie. Przedstawia unoszące się nad archiwoltą dwa anioły w połańdowanych szatach i z palmami w ręku, podtrzymujące kartusz herbowy z koroną. Z tego też portalu zachowała się wspaniała brama z 1640 r., rzeźbiona w drewnie dębowym, zaliczana do najpiękniejszych, jakie można spotkać w Toruniu. Jej wzorów szukać należy w gdańskiej pracowni Jana Kramera. Brama znajduje się obecnie w Muzeum Okręgowym w Ratuszu.

Kamienica - ul. Łazienna 28

[6]

Obecna wielka kamienica przy ul. Łaziennej 28 to dawne dwie trójosiowe kamienice gotyckie połączone w połowie XIX w. Na początku XX w. dokonano generalnej przebudowy, nadbudowano czwarte piętro i nadano fasadzie wystrój zwany historyzmem. Obecnie mówi się o tym budynku "niebieski dom aniołów", gdyż pod oknami pierwszego piętra umieszczono uskrzydłone główki aniołków.

Odnośniki:

- [1] http://torun.pl/img_upload/zw_dom_esk.jpg
- [2] http://torun.pl/img_upload/zw_koleg_jezu.jpg
- [3] http://torun.pl/img_upload/zw_lazienna18-20.jpg
- [4] http://torun.pl/img_upload/zw_lazienna22_1.jpg
- [5] http://torun.pl/img_upload/zw_lazienna26.jpg
- [6] http://torun.pl/img_upload/zw_lazienna28.jpg